

нього низькокапіталізованих страховиків, які перманентно перебуватимуть в кризовому стані, і потребуватимуть заходів фінансової санації, серед яких достатньо вагоме місце займатиме реорганізація.

Список літератури

1. *Терещенко О. О.* Фінансова санація та банкрутство підприємств: Навч. посібник. — К.: КНЕУ, 2000. — 412 с.
2. Закон України «Про страхування» від 7 березня 1996 року № 85/96-ВР (зі змінами і доповненнями)

УДК: 368.032.1: 658.14

Н. В. Супрун,

старший викладач кафедри фінансів
Криворізький економічний інститут
ДВНЗ «Криворізький національний університет»

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЦЕСУ КАПІТАЛІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ

Протягом усього існування вітчизняного страхового ринку низька капіталізація страховиків виступала чи не найбільшою його проблемою. Капіталізація українського страхового ринку була і залишається низькою, порівняно з капіталізацією страхових ринків розвинених країн Заходу, а також багатьох країн Східної Європи.

На низьку капіталізацію вітчизняного страхового ринку вказували такі вчені, як О.І. Барановський [1, с. 221], О.О. Гаманкова [2, с. 121], О.В. Козьменко [3, с. 216]. Аналіз останніх досліджень і публікацій дозволяє стверджувати, що в цілому страховий ринок України був і залишається ринком з невисокою капіталізацією. Такий стан речей можна пояснити рядом причин, які мають здебільшого об'єктивний характер, а саме:

нестабільність економічної ситуації в країні;

низький рівень страхової культури населення і довіри до страховиків, які разом обумовлюють низький попит на страхові послуги;

нестабільна рентабельність страхового бізнесу;

початкова закритість українського страхового ринку для нерезидентів.

Для дослідження ситуації з капіталізацією українських страховиків необхідно мати якісні критерії, одним з яких є класифікація. Зважаючи на ситуацію, що склалася на вітчизняному страховому ринку за номінальною капіталізацією і розміром активів страховиків, а також за аналогією складання класифікатора банківських установ, нами пропонується такий класифікатор страхових компаній (табл. 1).

Таблиця 1

**КЛАСИФІКАТОР СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ
ЗА РОЗМІРОМ АКТИВІВ**

Група I (найкрупніші СК)	Страхові компанії, активи яких перевищують 500 млн грн
Група II (великі СК)	Страхові компанії, активи яких перевищують 200 млн грн
Група III (середні СК)	Страхові компанії, активи яких перевищують 50 млн грн
Група IV (невеликі СК)	Страхові компанії, активи яких менше 50 млн грн

На рис. 1. представлено структуру страхових компаній України за розміром їх сукупного капіталу.

Рис. 1. Структура страхових компаній України за розміром сукупного капіталу в 2010 році

Аналітичні дії, проведені в рамках пропонованого класифікатора, дозволили зробити спостереження і сформувані такі висновки:

25 % сукупного капіталу ринку приходить на 8 страхових компаній, а 45 % — на 26 компаній;

переважна більшість страхових компаній (більше 80 %) належать до дрібних з низьким рівнем страхової капіталізації, що свідчить і про низький рівень фінансової стійкості страхового ринку в цілому, і про непрозорість операцій, що здійснюються страховими компаніями;

зростання капіталізації здійснюється здебільшого за рахунок коштів власників. Внутрішній ресурс збільшення капіталізації є достатньо обмеженим;

попри збиткову діяльність багатьох страховиків, значна їх частина залишається фінансово стійкими в довгостроковому періоді. У переважній більшості досліджуваних страхових компаній значення коефіцієнту автономії є більшим за 0,5. Такий коефіцієнт вказує на потенціал залучення страхових премій без необхідності збільшення власного капіталу;

достатньо невисоким у переважній більшості досліджуваних компаній з усіх груп є показник гарантійного фонду;

ряд найбільших за рівнем капіталізації страховиків проводять обмежену страхову діяльність. У цілому це підтверджує наведений вище висновок, але вже стосовно великих компаній;

аналіз звітних даних найбільш відомих страхових компаній України показав, що збільшення їх капіталізації у переважній більшості випадків проводиться за рахунок емісії нових акцій;

менеджменту і власникам компаній необхідно збільшувати капіталізацію як за рахунок зовнішніх внесків, так і за рахунок реінвестування прибутку.

Список літератури

1. Стратегічне управління страховою компанією: Кол. моногр. / В. М. Фурман, О. Ф. Філонюк, М. П. Ніколенко, О. І. Барановський та ін.; Наук. ред. та кер. кол. авт. д-р екон. наук В. М. Фурман. — К.: КНЕУ, 2008. — 440 с.

2. Гаманкова О. О. Ринок страхових послуг України: теорія, методологія, практика: монографія / О. О. Гаманкова. — К.: КНЕУ, 2009. — 283, [1] с.

3. Козьменко О. В., Кравчук Г. В. Перспективи розвитку страхового ринку України після світової фінансової кризи // Проблеми і перспек-

УДК 368.029

Т. В. Татаріна,

канд. екон. наук, доцент
доцент кафедри страхування,
ДВНЗ «Київський національний
економічний університет імені Вадима Гетьмана»

УПРАВЛІННЯ ПЕРЕСТРАХУВАЛЬНИМИ ОПЕРАЦІЯМИ СТРАХОВИКА

Перестраховування є необхідною умовою забезпечення фінансової надійності функціонування страхових компаній, динамічного розвитку національного страхового ринку, збільшення його місткості. Застосування перестраховальних операцій є вкрай необхідним для молодих і малопотужних страхових ринків країн, у тому числі і України.

Вибір оптимального перестраховального захисту страховика починається з усвідомлення необхідності перестраховування окремих ризиків або цілих портфелів за видами страхування. Передумовою використання для перестраховального захисту тих чи інших договорів перестраховування є розгляд та детальне вивчення андеррайтером поставлених завдань. Тобто це відповідь на питання: «Що маю досягти за результатами перестраховального захисту?». Застосування страховиком перестраховальних операцій обумовлено багатьма причинами, основні з них такі: бажання компанії збільшити свою місткість за окремими ризиками; отримати зворотній потік ризиків (принцип взаємності); зниження рівня збитковості; необхідність виконувати умови законодавства, щодо платоспроможності (ст. 31 Закону України «Про страхування») [1].

Першим етапом (рис. 1) в організації перестраховального захисту є дослідження структури страхового портфеля компанії за певним видом страхування, аналіз показників його збитковості. Складається профіль ризиків у розрізі страхових сум, страхових премій, страхових виплат і показників рівня виплат у динаміці за останні три роки.